

راهبردها و چشم‌انداز صنعت برق ایران

رضا پدیده‌ار - رئیس کمیسیون انرژی و محیط‌زیست اتاق بازرگانی تهران

بیانگاهی به عوامل تولید، شرایط تقاضا، شدت مصرف انرژی، استراتژی رقابت و نیز سایر صنایع پشتیبان در صنعت برق ایران، می‌توان گفت راهبردها و نقشه راه توسعه کسب‌وکارهای صنعت برق ایران به پارامترهای متعددی وابستگی مستقیم دارد. بیان هر یک از این پارامترها می‌تواند نمودار فعالیت‌های این صنعت را مشخص و افق زمانی آینده را ترسیم کند. آخرین بررسی‌ها نشانگر آن است که ایران شانزدهمین تولیدکننده و نیز هجدهمین مصرف‌کننده برق جهان است، اما به‌دلیل مختلف همچنان صنعت برق ایران وضعیت نامساعدی دارد تا جایی که دسترسی به موقع به انرژی برق به یکی از چالش‌های فضای کسب‌وکار تبدیل شده است. این صنعت در آینده نیز با کسری بودجه هزینه‌های و سرمایه‌های مواجه خواهد شد که کار را سخت‌تر نیز خواهد کرد.

اصلاحات ساختاری مکرر و خصوصی‌سازی ناکارآمد، اتلاف بالای انرژی و بهره‌وری پایین تولید، سیستم انتقال و توزیع برق، تداوم کسری بودجه و انباشت بدهی وزارت نیرو و رشد چشمگیر مصرف خانگی شماری از مهم‌ترین مسائل صنعت برق است. وجود این موارد به نابسامانی در اقتصاد صنعت برق دامن زده و تبیین آن نیازمند تجزیه و تحلیل جریان مالی این صنعت با توجه به عملکرد بودجه وزارت نیرو است.

برای تولید سالانه ۵ تا ۷ هزار مگاوات برق بالغ بر ۳ تا ۴ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری جدید نیاز است، این در حالی است که به‌دلیل کمبود منابع مالی پروژه‌ها، ناتوانی بخش خصوصی از ورود به این نوع پروژه‌ها و دسترسی نداشتن به منابع مالی و فاینانس خارجی و بین‌المللی به‌دلیل تحریم، سرمایه‌گذاری متناسب با نیازها نیست. ضمن اینکه بررسی روند سرمایه‌گذاری در بخش تولید برق در سال‌های گذشته نشان می‌دهد این روند کاهش یافته است. براساس آخرین اطلاعات و آمارهای ارائه شده

از سوی سندیکی صنعت برق ایران، صنعت برق ایران در اقتصاد ملی شامل بیش از ۲۰۰۰ بنگاه کوچک و متوسط و نیز بزرگ بوده که اشتغال مستقیم ۱۵۰۰۰۰ را در بر گرفته که معادل یک درصد تولید ناخالص داخلی کشور (GDP) است و بیش از ۱۳ هزار میلیارد تومان ارزش افزوده را شامل می‌شود. در همین ارتباط تعداد کل مشترکان در سال ۱۳۹۹ حدود ۳۷ میلیون بوده که شامل ۳۳ درصد خانگی، ۱۴ درصد کشاورزی، ۳۵ درصد صنعتی و ۱۸ درصد سایر شامل مصارف عمومی، روشنایی معابر و نظایر آن می‌شود.

چالش‌های اصلی صنعت برق ایران را می‌توان به ۴ بخش اصلی تقسیم کرد:

- ۱- چرخه معیوب اقتصاد برق شامل قیمت‌گذاری برق، کسری بودجه و کاهش سرمایه‌گذاری
- ۲- مشکلات پایداری شبکه شامل پایش و نگهداری و تعمیرات تاسیسات، تلفات تولید و شبکه برق و الگوی مصرف برق
- ۳- مشکلات زنجیره تامین و صادرات برق شامل دسترسی به مواد اولیه از صنایع بالادستی، توسعه فناوری و خرید ساخت داخل، کاهش صادرات تجهیزات و خدمات فنی-مهندسی
- ۴- نظام محققی و قراردادهای یکجانبه و ناکارآمد شامل متعادل نبودن قراردادهای، توقف قراردادهای انباشت بدهی به بخش خصوصی

باتوجه به موارد یادشده می‌توان گفت صنعت برق ایران دچار یک جریان نامتعارف اقتصادی شده است. در حقیقت قیمت‌گذاری نادرست منجر به برهم خوردن توازن درآمدها و هزینه شده و این نبود توازن کسری بودجه دولت و انباشت بدهی را به دنبال داشته و در اثر آن روند سرمایه‌گذاری در این صنعت نزولی شده است.

در این حالت صنعت برق ایران به موضوع حائز اهمیت دیگری یعنی پایش، نگهداری و تعمیرات اساسی تاسیسات خود نیاز مبرمی دارد. همچنین یکی از چالش‌های کلیدی صنعت برق اتلاف برق به واسطه الگوی نادرست مصرف توسط مشترکان برق است. این الگوی مصرف منجر به رشد تقاضای برق بیش از مقدار اقتصادی شده، این در حالی است که تغییر الگوی مصرف و استفاده بهینه و اقتصادی از منابع برق منجر به رشد تقاضا متناسب با نرخ رشد توسعه زیرساخت‌های برق خواهد شد. باتوجه به نکات پیش گفته و درک واقعی آنچه که بر صنعت برق می‌گذرد؛ براساس تجارب به‌دست آمده و نیز مطالعات انجام شده لازم است راهبردهای این صنعت در سه بخش اصولی، اصلاح اقتصاد برق، اصلاح رژیم حقوقی و قراردادی و نیز توسعه ساخت داخل و صادرات مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار گیرد. در ادامه این نوشتار که فردا در همین صفحه و همین ستون منتشر می‌شود به راهبردهای اصلاح اقتصاد انرژی برق در کشور می‌پردازیم.

خبر

گلیاه از

ترددهای مرزی

وزیر بهداشت با گلیاه از ترددهای مرزی در کشور گفت: گله‌مندی از کسانی که پروتکل‌های بهداشتی را رعایت نمی‌کنند و کسانی که با پروتکل‌شکنان برخورد نمی‌کنند. ما هیچ ابزاری برای برخورد نداریم؛ ابزار ما گوشی و دارو است. به گزارش مهر نمکی افزود: گله من از این است که چرا از برخی مسائل اطلاع نداریم. دیشب از ایلام به من خبر دادند خانم جوان حامله‌ای به‌علت کرونا از بین رفت. با سنزاین بچه را به دنیا آورده‌اند اما چه کسی عامل مرگ این بانوی ایرانی بود؟ من چه زمانی و به چه کسی نامه اجازه

ترددهای اتوبوسی از مرزها را دادها؟ اتوبوسی از مرز غربی به ایران می‌آید و به شهرستانی می‌رود. بعد ما موارد مثبت را در آن شهر پیدا می‌کنیم؛ بدون اینکه از تردد و جریان حمل‌ونقل مسافری در این منطقه خبر داشته باشیم. وزیر بهداشت گفت: این طوری نمی‌شود شیوع کرونا را کنترل کرد. داغ شهدای خدمت مرا نابود کرده است. داغی بالاتر از این نیست که همکاران ما به‌علت سهل‌انگاری دیگران از بین بروند. وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با اعلام اینکه واکسیناسیون ۱۰۰ هزار نفر دیگر از کادر درمان آغاز

توافق در توقف اجرای پروتکل الحاقی

توقف کلیه نظارت‌های فرآبادمانی
سختگوی دبیرخانه شورای عالی امنیت ملی نیز گفت: در جریان سفر مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به ایران، چگونگی توقف اجرای داوطلبانه پروتکل الحاقی و نظارت‌های فرآبادمانی برای وی تشریح شد. به گزارش ایلنا، کیوان خسروی با تأکید بر قصد نظام برای اجرای بدون تنازل قانون «قادم راهبردی برای لغو تحریم‌ها و صیانت از حقوق ملت ایران» افزود: درباره اجرای بدون وقفه این قانون در مجموعه ارکان کشور اجماع وجود دارد و سازمان انرژی اتمی ضمن آنکه تاکنون مفاد قانون را اجرا کرده، زمینه قطع نظارت‌های فرآبادمانی را نیز فراهم کرده است. سختگوی دبیرخانه شورای عالی امنیت ملی خاطر نشان کرد: در بیانیه مشترک ایران

با ایلنا به نقل از الجزایر نوشت جوزپ بورل، مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا از برگزاری نشست با محوریت برجام خبر داده و گفته در جلسه اتحادیه اروپا درباره احتمال بازگشت امریکا به توافق هسته‌ای با ایران صحبت خواهد شد. همچنین به گزارش ایلنا به نقل از دیلی صباح، رجب طیب اردوغان و حسن روحانی، روسای جمهوری ترکیه و ایران به‌صورت تلفنی مکالمه کرده و در جریان این مذاکره رئیس‌جمهوری ترکیه خواستار لغو تحریم‌های امریکا علیه مردم ایران شده است. به گزارش هندوستان تایمز نیز مقامات هندی اعلام کردند واردات نفت از ایران را از سر می‌گیریم.

تحرکات بین‌الملل با محوریت ایران

ایلنا به نقل از الجزایر نوشت جوزپ بورل، مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا از برگزاری نشست با محوریت برجام خبر داده و گفته در جلسه اتحادیه اروپا درباره احتمال بازگشت امریکا به توافق هسته‌ای با ایران صحبت خواهد شد. همچنین به گزارش ایلنا به نقل از دیلی صباح، رجب طیب اردوغان و حسن روحانی، روسای جمهوری ترکیه و ایران به‌صورت تلفنی مکالمه کرده و در جریان این مذاکره رئیس‌جمهوری ترکیه خواستار لغو تحریم‌های امریکا علیه مردم ایران شده است. به گزارش هندوستان تایمز نیز مقامات هندی اعلام کردند واردات نفت از ایران را از سر می‌گیریم.

قوانین ناگهانی امنیت سرمایه‌گذاری را مخدوش می‌کند

است، گفت: حتی بخش‌هایی که اقتصادی نیستند نیز باید رویکردهای اقتصاد مقاومتی را ملاک عمل قرار دهند و این یعنی حتی در کارهایی مانند کارهای نظارتی، هر جا که می‌توانیم باید امور را به مردم واگذار کنیم. معاون اول رئیس‌جمهوری تأکید کرد: اعتماد بخش خصوصی و مردم به تصمیمات مسئولان کشور از مهم‌ترین سرمایه‌های هر حکومت است. هر قدر مردم را نسبت به تصمیمات اتخاذشده از سوی مسئولان کشور بی‌اعتماد کنیم، در حقیقت به سرمایه اجتماعی کشور آسیب وارد کرده‌ایم. عملکرد ما باید به‌نحوی باشد که تصمیمات مسئولان کشور برای مردم اطمینان‌بخش باشد. وی افزود: البته در این زمینه خط قرمز نیز وجود دارد و این خط قرمز این است که هیچ مسئولی حق ندارد از موقعیت خود سوء استفاده و فساد کند. هر کس مرتکب فساد شود، در هر جایگاهی که باشد، باید با او برخورد شود. البته گاهی ممکن است مدیران تصمیماتی اشتباه اتخاذ کنند که باید میان تخلف و فساد با تصمیم غلط تفاوت قائل شویم. جهانگیری ادامه داد: باید از قوه قضاییه درخواست کنیم در مواردی که مدیران واقعا سوءاستفاده

ارز ۴۲۰۰۰ تومانی در بودجه ۱۴۰۰ مانده

سختگوی دولت معتقد است دولت برای حمایت از سفره‌های مردم بر لزوم ادامه تخصیص ارز ۴۲۰۰ تومانی اصرار کرد، اما متأسفانه خیلی‌ها بدون اینکه علت را بدانند، در چارچوب مجلس حرکت کنند و همان‌طور که از آن هم سراغ خانه سالمندان می‌رویم و امیدوارم تا پایان سال بتوانیم طبق تعهدی که دادیم به گروه‌های آسیب‌پذیر واکسن بزنیم. براساس برنامه‌ریزی‌ها اردیبهشت سال آینده تولیدکننده واکسن شده و درعین واکسیناسیون عمومی قادر به صادرات واکسن هم خواهیم بود.

آن بسیار قابل توجه و دیپلماتیک و همچنین فنی برای سازمان انرژی اتمی داشت. آقای صالحی و همکاران نشان تلاش‌های زیادی را انجام دادند که در چارچوب مجلس حرکت کنند و همان‌طور که در بیانیه‌های آقای گروسی منتشر شد، تمام قوانین مجلس به‌صورت شفاف اجرا می‌شود و همه آنچه که توافق شده نوشته شده و هیچ چیزی خارج از قانون مجلس نیست. به گزارش ایلنا وی افزود: براساس توافق انجام شده، در ۳ ماه آینده دوربین‌های فرآبادمانی روشن می‌ماند اما هیچ فیلمی از آنجا در اختیار آژانس قرار نمی‌گیرد و آنها نزد سازمان انرژی اتمی ایران محفوظ می‌ماند؛ یعنی عملاً اجرای پروتکل الحاقی متوقف می‌شود. وی درباره اینکه آقای بایدن برای گفت‌وگو با ایران ابراز علاقه کرده و همچنین در سخنرانی خود موضوع منطقه و مسئله موشکی ایران را مورد اشاره قرار داده، اظهار کرد: آقای بایدن باید تصمیم بگیرد که می‌خواهد سیاست شکست‌خورده فشار حداکثری ایالات متحده را ادامه دهد یا می‌خواهد از میراث شکست‌خورده فاصله بگیرد. سختگوی دستگاه دیپلماسی درباره پیشنهاد اتحادیه اروپا و هماهنگ‌کننده سیاست خارجی آن، با بیان اینکه ما نیت خیر و خوب آقای بورل را می‌دانیم، گفت: در حال حاضر ایالات متحده عضو برجام نیست که بخواهد در نشست برجامی شرکت کند. نشست ایران و بازماندگان در برجام طبق روال خودش انجام خواهد شد، اما آنچه آقای بورل گفته مبنی بر اینکه امریکا به‌عنوان مهمان شرکت کند، در حال بررسی است. اما موضع ایران همان موضوعی است؛ هیچ مذاکره‌ای پیش از رفع موثر تحریم‌ها انجام نخواهد شد.

هم وظیفه قانونی و هم تکلیفی است که از سوی رهبر معظم انقلاب ابلاغ شده و علاوه بر آن علم اقتصاد نیز می‌گوید بهترین راه برای جبران کسری بودجه بدون افزایش نقدینگی و بالا رفتن پایه پولی، فروش شرکت‌ها و دارایی‌های دولت به بخش خصوصی است. معاون اول رئیس‌جمهوری با اشاره به تأکید رهبر معظم انقلاب مبنی بر اینکه نباید فضای سرمایه‌گذاری در کشور ناامن شود، افزود: برخی افراد تصور می‌کنند خدشه‌دار شدن امنیت سرمایه‌گذاری به‌معنای مصادره اموال و دارایی‌های بخش خصوصی است، در حالی که بعد از گذشت بیش از ۴۰ سال از انقلاب اسلامی مصادره اموال و دارایی‌ها معنی ندارد. امروز خدشه‌دار شدن امنیت سرمایه‌گذاری به‌معنای مصادره اموال و دارایی‌های بخش خصوصی است، در حالی که بعد از گذشت بیش از ۴۰ سال از انقلاب اسلامی مصادره اموال و دارایی‌ها معنی ندارد. امروز خدشه‌دار شدن امنیت سرمایه‌گذاری به‌معنای تغییرات ناگهانی در قوانین و مقررات و نیز ناامن کردن فضای اجتماعی علیه سرمایه‌گذاران است. جهانگیری با اشاره به گزارش ارائه شده در جلسه زسوی وزارت امور اقتصادی و دارایی در زمینه آسیب‌شناسی واگذاری بنگاه‌های دولتی و پیشنهادات اصلاحی به‌منظور رفع چالش‌ها، گفت: لازم است این گزارش و پیشنهادات موجود برای رهبر معظم انقلاب و سران سه قوه ارسال شود تا بتوانیم تصمیماتی راهگشا در جهت رفع چالش‌های پیش روی خصوصی‌سازی اتخاذ کنیم.

پوشش رایگان درمان و داروی بیمار ان معب‌العلاج

مدیرعامل سازمان تامین اجتماعی با بیان اینکه طرح نسخه‌نویسی الکترونیک را به‌تدریج پیش می‌بریم تا کار تکمیل شود، اعلام کرد: از هفته آینده هزینه درمان و داروی بیماران صعب‌العلاج، مزمن و پر هزینه سالمندی از طریق سامانه نسخه‌نویسی الکترونیک رایگان خواهد بود. این افراد نزد یکی از پزشکان طرف قرارداد ثبت‌نام می‌پردازیم. این طرح هم از مزیت‌های نسخه‌نویسی الکترونیک است و به‌عبارت دیگر برای بیماران مزمن و صعب‌العلاج با تشکیل پرونده در تامین اجتماعی هزینه داروها و درمان کامل پرداخت می‌شود.

عکس: میزان
حراج کرونا در بازار شب عید